دیکارت هەڵەیکرد! کورد بیرناکاتەوە هەیشە ... ئەرسەلان مەحمود

هزر، چییە یا لەچییەوە سەرچاوە دەگرێت، لەکوێدا دەتروکێت، کەی دەخەمڵێت و چەندی دەوێ تا دەفراژێت، پرسیارێکە تەواو زانستیانە، ئەو کەسەی دەکارێ هزرینبکات، لەڕاستیدا دەبێ خەی لەو بابەت و شتانە بپارێزێ و ببوێرێ بەبنەما کارو ئەرك و شارەزایی ئەو نینەوە، ڕۆشنبیرییەکەی کەمێك بەڕانانیان ناکات، قسەی ئەز لەڕێدا نەلەسەر وەڵامدانەوەی وەها پرسیارێکەو، نەشرۆڤە کردنی هزر ناسیش، ئەوەی هەیە تەتەڵەکارییەکە لەهەمبەر سوژەکەی، سوژەی هزرینکار، واتا ئەو کەسەی هزرینەکات یا بیر دەکاتەوە، نەك خودی هزرو بیر بەمانا زانستییەکەی.

زۆرم نەوتووە گەر بڵێم: دیکارت هەڵەی کرد کاتێك دەڵێت" من بیر دەکەمەوە کەواتا هەم “. بەڵامانەك لەکورد، دەگەیتە ئەو باوەڕەی مەرجنییە بیرکردنەوە هەبوویی بگەیەیەنێت لەمرۆڤدا، ئەوە تا کورد بیرناکاتەوە، هەیشە! دیقەت بدەن: کورد وەك تاك، وەك جڤات، وەك ئەوانەی پەیـان دەگـوترێت سـەرکردەو تەواوی یەکە پێکهێنەرە سیاسییەکەی، کاتێـك دەدوێ و قسـە دەکـات، وەك ئەوە وایە بـاپیرە گەورەی بێ و بدوێت، وەك ئەوە وایە هۆزو عەشرەت و مەلاو سەرخێڵەکەی بێ و قسە بکات، تەنانەت وەك ئەوە دەئاخافێت هەر لەشێخ عوبەیدوڵڵای نەهرییەوە تا بەئێستای دەگات، ئەوەی بەسەر کورد هاتووەو، دێت، بەدبەختییەو بەتەنها هەر لەبەر کوردبوونەکەی بووەو دەبێت!!

کورد، ئاوڕ لەخۆی ناداتەوە، ناتوانێ ئێستای لەخۆداو بەدەرەوەی خۆیدا، وەك ئەوەی هەیە واقیعبینانەو ڕاستگۆیانە بەموخاتیب بگرێ و بدوێنێت، توانـای خۆ دەردەشکردنـی خۆی نیە لەخۆیـدا، هەناسـە کۆمەڵایەتییەکەی لەفەرهەنگ و نەرێتگەرایی عروبەو، وەنەوزو نەفەسە سیاسییەکەی لەئانکاراو تارانەوە دێت، کورد سەر بەهەر شتێکە خۆی نەبێ، سەریش وەك کانگای هزرینکاری و بیرکاری، ئەگەر بەخێت نەبێ، مومکیننییە بتوانی بیری پەلەخێت بکەیتەوە. هەر ئەمەیشە وایکردوە ڕۆژی کورد هەر یەك ڕۆژو، ساڵێکیشی هەر یەك ساڵەبێت و، نەتوانێ تێپەڕێ و بپەڕێتەوە لەڕابردوی خۆی!

بیرکردنەوە بوونت نا، نەوعیەتی هەبوونەکەت دیاری دەکات، کورد هەبووەکە تەریك، هزرینکارییەکەی زۆر تەنگەبەرو کەم خوێنە، لەبازنەیەکدا دەخولێتەوە تاریك، جگە لەبەزیندو هێشتنەوەی ڕابردوی، جگە لەڕەنگ و ڕەسمکردنەوەی تەشریفاتخانە کەمەڕایەتی و سیاسیەکەی، مەشك بەشتانی دییەوە خەریك ناکات! بەمەیش ناگوترێت بیرکردنەوەو، هزرینکاری. ئەوانەی بیرناکەنەوە چەند لەشکەدا جیاواز دەربکەون، لەفۆڕم و ناوەرۆك و پێکهاتەدا بەردەکن خاوەن کەرامەت و هیچی تر، کورد بیرناکاتەوە، بەڵام وەك بەردەك خاوەن کەرامەتی خۆیشیەتی!!

ئەوانەی بیر دەکەنەوە، دەشێت بیناکارو، هەم وێرانکاریش بن، دەشێت جیاواز بژی و، هەم بکوژی جیاوازییەکانیش بن، کورد بیناکار نییە، خودی بیرنەکردنەوەیش لەخۆیدا یەك شتە، ئەوشتەیش وێرانکارییە، هیچ هێزێك بەهێندەی هێزە ناوەکییەکەی خۆی لەکوردا، کوردی وێرانەکردوە، ئەوانەی بیر دەکەنەوە، ئاساییە ئەگەر هەردەم هاوڕایی نەبێت لەنێوانیاندا، بەڵام ئاسایی نییە بەردەوام ناکۆك بژین لەخۆیان و لەنێوان خۆیاندا، کوردو ناکۆکی هەمیشەیی لەخۆدا، دوانەییەکی لەیەکدانەبڕاون، وەك ئەوەی بەیەکەوە لەدایکبووبن و، بیانەوێ هەر بەیەکەوەیش یەکتری گەورە بکەن!!

لەڕاستیدا، ئەمە دەرهاویشتەی بەکۆکییە لەبیرکردنەوەی کورددا، بەکۆکیش لەبیرکردنەوەدا، بەناوەرۆکییە لەخۆدا، لەخۆدا وەك شوێنگە لەسەر نەخشە، لەخۆدا وەك فەزا، فەزاش وەك کەش و هەوا نا، وەك پێکهاتە مرۆییەکە، ئەو پێکهاتە مرۆییەی جگە لەمرۆڤ هەر شتێك هەیە تیایدا ئامانجە!! ڕاستە، زۆرینە جا لەژێر هەر ناوێکدا بووبێ، وەك هەمیشە لەبندەست کەمینەیەکدا حوکمیکراوە، ڕاستە تەنانەت دیمۆکراسیەتیش لەدنیادا نەیتوانیوە ئەو بگۆڕێ هاوسەنگ و بنەڕەتیە بێت، بەڵام خودی ئەو کەمینە دەگمەنانەی بەهەردو بارەکەیشدا حوکمەکی باشیشیانکردوە لەقۆناغێك لەقۆناغەکاندا، سەرئەنجام بونە مایەی سەرئێشەو سەرکوتکردنی هەزارەها لەهاوڵاتی و هاوڕێی نزیك و دورەکانی خۆیشیان!!

دەی باشە، هەکار چییە هەتا ئەستایش تاك و یەکە دەستە جەمعییە بەئەژمار بیرکەرەوەکانی کورد، گروپە خاوەن بیروڕا باڵاکانی مەملەکەت، بێباك و ملکەچ بەوەها ڕسوکایەتی پێکردنێك و جیاکارییەکی مرۆیین؟! هەر بەجیددی ئایا پێگە لەپێشە کەمەڕاتی و ئابوری و سیاسیەکانی کورد، بەرزە مرۆقن و، خەڵکانی ئاسایی نزمە مرۆق و ناتەواون لەڕووی توانستە بەدەنی و نواندنی چالاکییە

عەقڵانی و زیهنییەکانەوە؟ ئەگەر وابێ ئایا ئەمە ‏سوکایەتیکردن نیە بەهزرو هزرینکارییەکی مەدەنی و عەقڵانی؟ ئەی ئەگەر هیچ لەمانە وانیە، مرۆڤی کورد کوا لەکوێی ئەم سیستمە جیایانەی هەن لەدنیادا، خودیخۆی وەك مرۆڤ بەئامانجگرتووە؟ ئایا ئەمە بەتەنها هەر پەیوەندی بەغیابی هزرینکاری کورد خۆیەوەتی، بێگومان نەخێر، ڕاستە کۆمەڵگەی مرۆڤایەتیش بەشێك لەو ئۆباڵەی دەکەوێتە سەرشان.

بۆیە بەڕەها یەوە دەتوانم بڵێم: ئەگەر وەها ڕزیوو هزری و هەڵاوێردکارییەك لەئەوروپاو تەنانەت دنیای هەرە پێشکەوتووشدا، هێشتا هەر لەژێر پرسیاردا مابێ و بژیت، ئەوا کوردەواری وەك گۆشەك تەنگ و تاریك لەم دنیایەدا، لەژێر مەترسیدا دەناڵێنێت، هزرینکاری لەیەکە پێگە لەپێشەکانی کوردەواریدا، هەر چەند لەهەنگاوی یەکەمدا بیناکار بووبێت، دواجار وێرانی□ی لێکەوتووەتەوە، یانی دوای ئەوەی قۆناغەکانی سەرەتایی و هەرزەیی بڕیووە، لەگەورەییدا لەبری ئەوەی ڕوبکاتە ئامانجە مەزنەکەو، مرۆڤ وەك میحوەر بەئامانج بگرێت، خێوەتگەو خێڵگەی بەرژەوەندییە خودییەکانی کردوەتەوە بەئامانج، لەبری ئەوەی گەشە بکاو بەهێزی بیرکردنەوە بپەڕێتەوە لەئێستاو ڕابردوی، بەردەوام دەجۆێتەوەو، دەجمێتەوە لەخوڵکەو بازنە داخراوە نەرێتگەراو سووننەتیەکانی خۆیدا.